

En genomlysning av studieförbunden i Linköpings kommun

Oktober 2022

01

UPPDRAGET

Bakgrund och syfte

Bakgrund

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet i Linköpings kommun. Kultur- och fritidsnämnden ger årligen bidrag till tio studieförbund som är verksamma i Linköpings kommun. Det styrdokument, överenskommelse mellan kultur- och fritidsnämnden och studieförbunden i Linköpings kommun, som reglerar bidragsgivningen beslutades 2015-12-10.

Uppdrag

Kultur- och fritidsförvaltningen har gett KPMG i uppdrag att genomföra en extern genomlysning av samtliga studieförbund som mottar kommunbidrag.

02

GRANSKNING

Hur har granskningen genomförts?

Statsbidrag till studieförbund 2021, folkbildningsrådet

3. Organisatoriska villkor

3.1 Kvalitetssäkring

Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, centralt och lokalt,

Inhämtar förbunden arbetsplaner?

Finns en dokumenterad riktlinje för kostnadsersättningar?

Upprättas ett samverkansavtal med föreningar?

Används elektronisk närvarolista?

Samkörs listor under pågående verksamhet?

Finns en rutin för avvikelshantering avseende oegentligheter?

Bedriva ett systematiskt internt etik- och gransdragningsarbete, centralt och lokalt,

Genomföra ett systematiskt arbete med risk- och väsentlighetsanalys,

Säkerställa att varje arrangemang har en ledare som godkänts av en lokal studieförbundsavdelning samt att ledaren har den kompetens som krävs för att fullfölja uppdraget

Ge cirkelledarna för uppdraget relevant utbildning

Årligen genomföra särskild kontroll av minst 5 procent av folkbildningsverksamheten

Årligen utbilda sina anställda och förtroendevalda i aktuella statbidragsvillkor med särskild betoning på studieförbundets ansvar och anordnarroll

4. Verksamhetsvillkor

KPMG har på uppdrag av kultur- och fritidsförvaltningen genomfört en översyn av de studieförbund som mottar kommunbidrag. Översynen har genomförts utifrån beslutad överenskommelse av kultur- och fritidsnämnden i Linköpings kommun: "Folkbildningsverksamheten såsom den bedrivs av de lokala studieförbunden i Linköpings kommun ska följa de syften som sammanfattas i Förordningen om statsbidrag till folkbildningen samt de av Folkbildningsrådet fastställda kriterierna för studieförbundens verksamhet." Genomlysningen avser 2020-2021.

KPMG har gjort en genomlysning utifrån Folkbildningsrådets krav på kvalitetssäkring. Utredaren har även gjort en översiktlig bedömning om förbunden lever upp till Folkbildningsrådets krav på **organisation, anordnarskap** samt **verksamhetens inriktning**.

För att vara berättigade statsbidrag enligt Folkbildningsrådet (och därmed vara berättigade kommunbidrag) måste studieförbunden leva upp till ett antal kriterier. KPMG har valt att göra genomlysningen utifrån krav på kvalitetssäkring eftersom det ringar in frågor rörande att motverka oegentligheter och fusk samt etik- och gransdragningsarbete, vilket exempelvis rör frågor hur förbunden säkerställer att de föreningar de samverkar med är demokratiska. KPMG har lagt till ett antal frågor för att ytterligare ringa in de rutiner och riktlinjer eller kontrollmekanismer som finns upprättade hos studieförbunden. Dessa är fetmarkerade i bilden till vänster och ligger inte inom ramen för Folkbildningsrådets krav. Den bedömning som anges för respektive studieförbund avser kravet om kvalitetssäkring och de kriterier som utredaren har lagt till. Se checklista i bilaga 1.

Avseende organisation, anordnarskap samt verksamhetens inriktning har KPMG endast granskat om ett dokument finns upprättat eller inte, eller om det omnämns att och hur man arbetar med kravet. Inga stickprov har genomförts. Dessa redovisas under bilagorna två, tre och fyra. Det har inte varit möjligt inom ramen för denna genomlysning att gå igenom samtliga kriterier i Statsbidrag till studieförbund 2021 – Villkor och fördelning.

KPMG har begärt in relevant dokumentation och har intervjuat samtliga studieförbund. Utredaren har även tagit del av data från Bildningsförbundet Östergötland. KPMG har verifierat kontrollmoment som uppges i studieförbundens kvalitetsarbeten. Eftersom studieförbundens kvalitetsarbete skiljer sig från varandra har KPMG valt att verifiera olika typer av kontrollmoment. Utredaren har inte varit i kontakt med studieförbundens samarbetsorganisationer.

Styrning av studieförbunden i Linköpings kommun

Styrdokument

Kultur- och fritidsnämnden ger årligen bidrag till 10 studieförbund som är verksamma i Linköpings kommun. Det styrdokument, *överenskommelse mellan kultur- och fritidsnämnden och studieförbunden i Linköpings kommun*, som reglerar bidragsgivningen beslutades 2015-12-10. Överenskommelsen gäller mellan 2016-01-01 – 2018-12-31. Det har inte beslutats om någon överenskommelse för åren 2019 och framåt.

Överenskommelsen mellan kultur- och fritidsnämnden och studieförbunden i Linköpings kommun syftar till att fastställa de förutsättningar och riktlinjer som ligger till grund för det bidrag som studieförbunden erhåller från Linköpings kommun årligen.

Enligt överenskommelsen ska folkbildningsverksamheten så som den bedrivs av de lokala studieförbunden i Linköpings kommun följa de syften som sammanfattas i Förordningen om statsbidrag till folkbildningen samt de av Folkbildningsrådet fastställda kriterierna för studieförbundens verksamhet. Verksamheten ska därutöver, på det lokala planet i Linköpings kommun, följa kommunfullmäktiges mål för ett brett och kvalitativt kulturutbud för linköpingsborna. Verksamheten ska bedrivas på högsta möjliga kvalitetsnivå avseende information och marknadsföring, pedagogisk nivå, arrangörs- och värdskap.

Finansiering

Finansiering sker genom ianspråktagande av medel avsatta för Kulturverksamhet. Basanslaget (70 procent) utanordnas 1 december för nästkommande verksamhetsår och resterande anslag (30 procent) utanordnas 1 juni. Beloppet fastställs efter att budgeten är godkänd. Linköpings kommun tillämpar statens bidragsmodell vid fördelning av anslag. I det fall den statliga bidragsmodellen revideras under perioden som överenskommelsen är gällande, revideras likaså Linköpings kommuns bidragsmodell, i enlighet med den statliga.

Bildningsförbundet Östergötland

Bildningsförbundet Östergötland är en ideell förening och bildades 2008 i sin nuvarande form. Bildningsförbundet är folkbildningens samverkansorganisation och studieförbundens branschorganisation i Östergötland och samlar alla tio studieförbund och sex folkhögskolor i länet. Verksamheten inom Bildningsförbundet Östergötland finansieras huvudsakligen via medel från Region Östergötland. Övriga intäkter utgörs av medlemsavgifter och konferensavgifter.

Samarbetet mellan regionen och Bildningsförbundet regleras genom en överenskommelse som sträcker sig över två år. Region Östergötland preciserar särskilda uppdrag till Bildningsförbundet för varje verksamhetsår som uppdraget löper. Dessa särskilda uppdrag tas fram i samarbete med Bildningsförbundet.

Bildningsförbundet sammanställer årligen studieförbundens verksamhetsrapporter till en gemensam redovisning. Verksamhetsredovisningen gör studieförbunden utifrån en mall, som kommunerna och studieförbunden har skapat tillsammans.

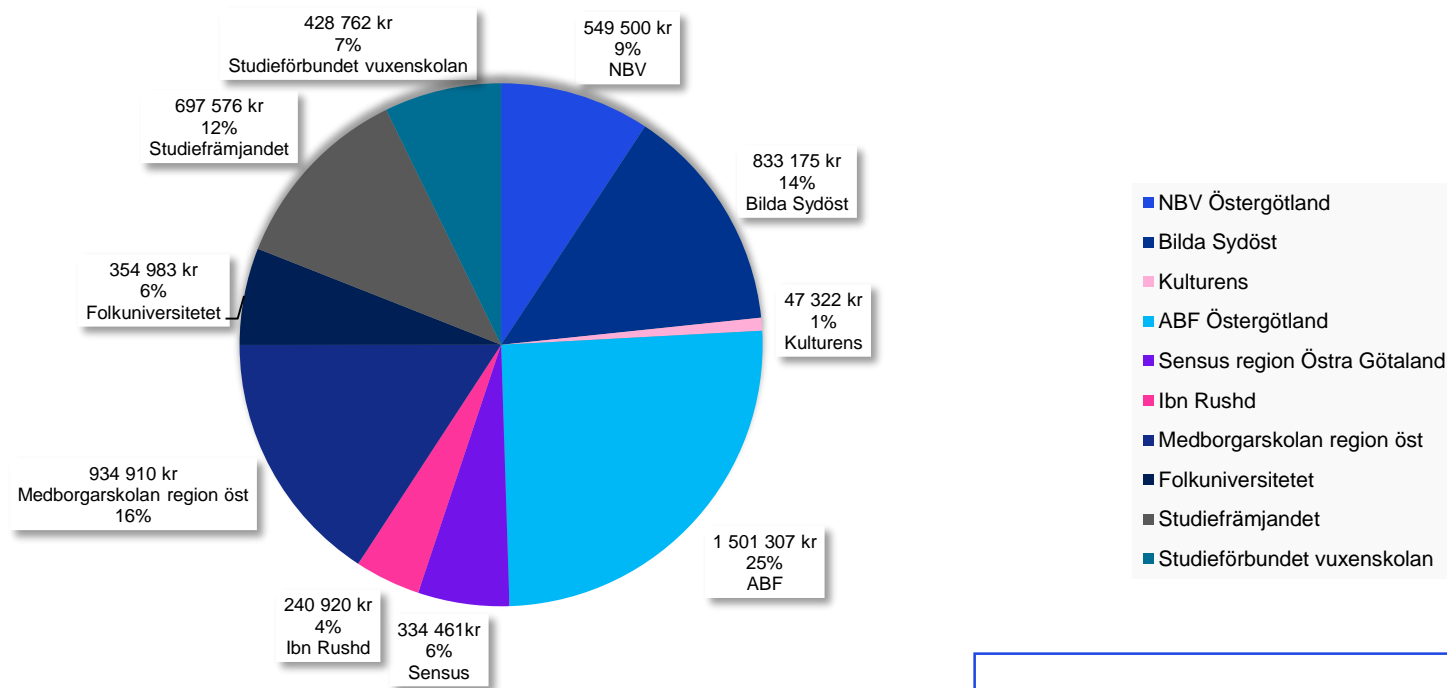
Bildningsförbundet har uppdraget att vara Folkbildningens röst gentemot de 13 kommunerna i regionen.

Uppföljning och utvärdering

Studieförbundet bör enligt överenskommelsen utarbeta en tydlig vision med verksamhetsstrategier för sin verksamhet i Linköpings kommun. Studieförbundet ska inkomma med verksamhetsberättelse till Bildningsförbundet under april, som i sin tur inkommer med en sammanställning till kultur- och fritidskontoret senast den 31 april. I samband med verksamhetsberättelse ska även medfölja verksamhetsplan för kommande verksamhetsår.

Verksamhetsberättelse ska styrkas med revisionsberättelse samt centralt godkänd kommunsammandrag. Studieförbundets verksamhet i Linköping ska tydligt kunna avläsas

Kommunbidrag i Linköpings kommun 2021

Kultur- och fritidsnämnden har beslutat att följa Folkbildningsrådets rekommendation om att statsanslaget under 2020-2021 ska baseras på 2019 års inlämnade verksamhetsvolymmer.

Folkbildningen

Folkbildningens uppdrag

Folkbildningen bidrar till att ge många människor möjligheter till bildning och utbildning. Det gäller inte minst de som står långt ifrån arbets- och samhällslivet. Folkbildningen erbjuder också möjligheter att utöva och ta del av kulturverksamhet i hela landet. Alltsedan sin framväxt parallellt med folkrörelserna har folkbildningen spelat en viktig roll för demokratin i Sverige. Statligt stöd till folkbildningen har fördelats sedan folkbildningens framväxt på 1800-talet.

Styrningen av Folkbildningsrådet utgår från de mål och syften med statens stöd till folkbildningen som har fastställts av riksdagen och som finns angivna i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen "Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället." Statens medel till folkbildningen regleras i regleringsbrev. Folkbildningsrådets huvudsakliga uppgift är att fördela de pengar som staten ger till folkbildningen, och utvärdera om pengarna används som det är tänkt. På så sätt skapas förutsättningar för en fri och självständig folkbildning som svarar mot både individens och samhällets behov.

Folkbildningen granskas

Under 2021 inledde Riksrevisionen en ny granskning av folkbildningen som inriktas på kontrollen och uppföljningen av statens stöd till studieförbunden. Riksrevisionens rapport presenterades i slutet av september 2022. Av granskningen framkom ett antal rekommendationer till regeringen och Folkbildningsrådet. Till Folkbildningsrådet rekommenderade man följande:

- Tydliggör villkoren så att studieförbundens utbetalning av statsbidraget baseras på tillräckliga underlag och likvärdiga bedömningar vad gäller gränsdragningar till annan verksamhet.
- Se till att studieförbundens överenskommelser om kostnadsersättningar till samverkansparter dokumenteras så att objektivitet och insyn kan säkerställas.
- Utveckla risk- och väsentlighetsanalyserna vid studieförbunden och Folkbildningsrådet så att de tillsammans kan användas på ett systematiskt sätt i kontrollarbetet av studieförbundens folkbildningsverksamhet.
- Effektivisera kontrollen genom att slå ihop studieförbundens efterkontroller med rådets uppföljning till en samlad efterkontroll. Rådet bör ansvara för genomförandet.
- Ta fram rutiner som säkerställer att oegentligheter utreds och hanteras på ett enhetligt och oberoende sätt.
- Säkerställ att rapporteringen till regeringen är fullständig och korrekt och även redovisar problem och risker i hanteringen av statsbidraget.

Förra året kom information från flera studieförbund om att man misstänkte fusk med statsbidrag som gått till folkbildningsverksamheten på Järvafältet i norra Stockholm. **Folkbildningsrådet initierade då en särskild granskning**, i första hand av verksamhet som bedrivits under åren 2017–2019. Efter den särskilda granskningen beslutade Folkbildningsrådet att begära en **utökad särskild kontroll** för 2017, 2018 och 2019. Vidare åtgärd från Folkbildningsrådet var att 2021 sätta ett tak för hur många timmar samma person kan rapporteras för ett statsbidrag.

I Folkbildningsrådets rapport Studieförbundens verksamhet: kontroll, transparens och kvalitet (2021-04-15) framgår att Folkbildningsrådet bedömer att de flesta felen som begås beror på att det finns brister i studieförbundens kvalitetsarbete.

Folkbildningsrådet granskar Ibn Rushd – ingen anledning att ompröva

Folkbildningsrådet initierade en granskning av Ibn Rushd "När tilliten prövas" (september 2019) som utmynnade i slutsatsen att förbundet var i behov av fortsatt utveckling. Rapporten konstaterade att studieförbundet lever upp till målen för folkbildningen. Som en följd gav Folkbildningsrådet Ibn Rushd i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan som redovisade hur man avsåg att stärka demokratiska strukturer och öka transparensen. Åtgärdsplanen godkändes 2020 och Folkbildningsrådet har inte funnit anledning till att ompröva statsbidraget till Ibn Rushd.

Vidare **beslutade (2022-06-07) regeringen i ett kommittédirektiv (dir. 2022:75 Styrning och uppföljning av folkbildningen – vägval inför framtiden)** att en utredare bland annat ska utreda behov av förändrade mål samt se över nuvarande modell för fördelning av statsbidrag till folkbildningen, utreda hur uppföljning, kontroll och granskning av folkbildningen säkerställs.

Bidragssystemet för studieförbunden ska reformeras med målet att ett nytt system ska träda i kraft senast den 1 januari 2024

Ordlista

GUSTAV

Gustav är en förkortning för Gemensam Utveckling av STudieförbundens Administrativa Verksamhetssystem. Gustav är ett samarbete mellan nio studieförbund med syfte att utveckla och förvalta ett gemensamt system för all studieverksamhet. (<https://studieforbunden.se/gustav/>)

DIGITAL NÄRVAROLISTA SAMT SAMKÖRNING AV LISTOR

Sedan 2022 finns krav av Folkbildningsrådet att studiecirkel ska närvarorapporterna sina träffar digitalt, bland annat för att underlätta för registersamkörningen. Från och med 2021 levererar Gustavgruppen analysrapporter i analysverktyget Power BI fyra gånger per år. Analyserna utgår från ett antal kvalitetsparametrar som beslutats om gemensamt i Studieförbunden i samverkan. Kvalitetsavdelningen har tillgång till rapporterna och analyserar dem vid leverans.

ARBETSPLANER

Studiecirkeln ska dokumentera vilken typ av verksamhet som kommer att genomföras i studiecirkeln, samt vilka mål som finns med cirkeln. Detta kallas arbetsplan. Dessa ser olika ut inom de olika studieförbunden.

AVTAL MED SAMVERKANFÖRENING

Vissa studieförbund upprättar ett avtal med den förening de samverkar med. Dessa ser olika ut för de olika förbunden men exempelvis kan avtal om att man följer målen med folkbildningen eller att man säkerställer att den verksamhet som bedrivs är demokratisk.

ABF Östergötland

Verksamhet i Linköping	2020	2021
Studiecirkel	242	138
Kulturprogram	353	251
Annan folkbildningsverksamhet	213	142
Totalt antal arrangemang	808	531

Verksamhet

Åren har präglats av pandemin där det totala antalet arrangemang minskade under 2021. Under dessa år har ABF Östergötland flyttat till nya lokaler i Skäggetorp. I Linköpings kommun har ABF under 2020 och 2021 genomfört ett stort antal arrangemang inom områden så som svenska språket, samhällskunskap, föreningskunskap, hälsa och livsstil, konst och hantverk. Exempel på arrangemang är **lapptäcksteknik**, **linedance**, **matlagning** och **litteratur**. Vidare har en modeshow anordnats, en fotbollscup samt en coronakör uppträtt med "En julsaga" i kapellet Tillsammans med samarbetspartners så som Linköpings kommun, Resurspoolen och pensionärsorganisationer arrangerades musikevenemang på bland annat servicehus och äldreboenden.

Bedömning

Hur väl följs Folkbildningsrådets kriterier om kvalitetssäkring?

- Följer **inte** kriterierna
- Följer kriterierna **tillfredställande** i grad.
- Följer kriterierna i **hög** grad.

Kvalitetsarbete utifrån Folkbildningsrådets kriterier för statsbidrag

ABF:s systematiska kvalitetsarbete består av ett antal aktiviteter som ska genomföras årligen. Planen är uppdaterad 2021. KPMG har också tagit del av en checklista som ska följas vid uppstart av verksamhet med föreningar och samverkansgrupper. Dessa dokument är översiktliga och konkretiserar inte hur, var och när arbetet ska genomföras.

Av intervju framgår att **närvaro anmäls digitalt** och studieförbundet genomför en samkörning av listor fyra gånger per år. Digital rapportering av närvaro ska ske i Gustav senast 30 dagar efter första sammankomsten.

KPMG har tagit del av den mall för samarbetsavtal som upprättats. Chef för ABF Östergötland uppger att **arbetsplaner** inhämtas. Det finns en översiktlig rutin avseende vad arbetsplanerna ska innehålla. Utredaren har tagit del av ett antal arbetsplaner och samtliga av dessa har varit utförliga och beskrivit vad som ska genomföras. Gällande **kostnadsersättning** anger den intervjuade att det endast är kostnader som är direkt kopplade till folkbildningsverksamheten och ABF som ersätts. Kostnadsersättningar ska minimeras genom ABF i högre utsträckning inhandlar material, utrustning, lön till cirkelledare etc.

Underlag till kostnadsersättningar ska vara **kvitton**, **fakturer** tillsammans med **betalbevis** som styrker att hyran är betald, lönespecifikationer tillsammans med bankkontoutdrag som styrker löneutbetalning från skattekonto. KPMG har tagit del av en utförlig rutin avseende hur man hanterar kostnadsersättningar.

I intervju med chef för distrikt Östergötland framgår att förbundet har en sammanhållen administration placerad i Linköping. Där registreras all verksamhet och alla underlag rapporteras in. ABF deltar i en kvalitetsgrupp i länet där man jobbar **med etik och kvalitetsfrågor**. Där delar man erfarenheter och kompetens kring felaktigheter och fusk. KPMG har tagit del av en dokumenterad rutin avseende en **avvikelsehantering vid oegentligheter**. Där framgår att " Vid upptäckta felaktigheter och misstänkt fusk ska alltid avdelningens kvalitetsansvarig och/eller chef kontaktas. Utredning ska ske skyndsamt."

Inte heller har KPMG tagit del av ett dokumenterat **risk- och väsentlighetsanalys** för att genomföra kontrollarbetet där det behövs som mest.

Ett krav för att vara statsbidragsberättigad och därmed berättigad till kommunbidrag är att man ska nå deltagare som är **korttidsutbildade**, **utrikes födda** och **deltagare med funktionsnedsättning**. ABF är ett av få studieförbund som har lokaler i bostadsområden utanför Linköping, i exempelvis Skäggetorp. Där uppger den intervjuade att samverkansorganisationer bland annat när utlandsfödda föräldrar, unga som har behov av exempelvis läxläsning för att klara skolan.

Bilda Sydöst

Verksamhet i Linköping	2020	2021
Studiecirkel	395	249
Kulturprogram	254	369
Annan folkbildningsverksamhet	175	128
Totalt antal arrangemang	824	746

Verksamhet

Under 2021 har ett antal riktade insatser har genomförts för personer som behöver utbildning i svenska och personer som befinner sig långt från arbetsmarknaden. På Gårdshuset i Linköping genomför t.ex. följande projekt:

- Bildavägen som syftar till att stärka arbetslösa människor som befinner sig i social isolering på grund av kulturella och sociala kontexter.
- Bildabron syftar till att fler utrikesfödda kvinnor i regionen ska komma i arbete.
- TIA-projektet syftar till att i kursform ge asylsökande grundläggande kunskaper i svenska språket integrerat med kunskaper om det svenska samhället och den svenska arbetsmarknaden

Studieförbundets kvalitetsarbete utifrån Folkbildningsrådets kriterier för statsbidrag

Av förbundets verksamhetsberättelse 2021 framgår att det systematiska kvalitetsarbetet ska avspegla alla nivåer och innefattar såväl administration som verksamhetsformer och innehåll. Förbundskansliet har det huvudsakliga ansvaret för att kvalitetssäkra den verksamhet som rapporteras för statsbidrag, men även regionerna ska arbeta aktivt med löpande kvalitetssäkring. Bildas systematiska kvalitetsarbete består av **dokumenterade rutiner för bedömning** och **uppstart av ny samverkanspart, avtal med samverkanspart, checklista för anordnarskap** samt ett antal **egenkontroller** inom både verksamhet och ekonomi som ska genomföras under året. Egenkontroller inom verksamhet består, i stora drag, av kontroller avseende rapportering, dubbelbokningar (interna och externa), rimlighet, samverkanspart, projektrapportering och arbetsplan. Om allvarliga eller systematiska brister upptäcks ska åtgärdsarbete initieras snarast. Förbundet genomför en **risk- och väsentlighetsanalys** utifrån att åtgärder graderas utifrån hög, mellan och låg risk.

KPMG har tagit del av en utförlig rutin för **kostnadsersättningar**. Rutinen anger exempelvis krav på de uppgifter ett kvitto ska innehålla, vilka underlag som inte accepteras samt när i tid en kostnadsersättning måste betalas ut. Av rutinen framgår regler avseende kostnadsersättningar för lokaler, mat, fika, bensin etc. Vidare anges riktlinjer för representation och gåvor.

Av intervju med enhetschef framgår att **samverkansavtal** upprättas med samtliga organisationer, även de som varit med länge. Avtalet fastställer att samverkansföreningens verksamhet bidrar till de politiska målen för fortbildning samt att samverkansorganisationen ska; vara registrerad som ideell förening hos Skatteverket, skicka in föreningens stadgar etc. KPMG har tagit del av avtal med samverkansorganisationer. Enligt intervju är det den **kontrollmekanism** förbundet har för att säkerställa att föreningarna bedriver verksamhet i enlighet med målen om fortbildning samt att föreningen är demokratisk. Enhetschefen anger i intervju att en viktig aspekt i kvalitetsarbetet för Bilda är att vara relationell, och att skapa relationer med föreningarna.

Av intervjuer framgår att säkerställande av att samverkanspartners i Linköpings kommun är demokratiska genomförs genom **stickprovskontroller**. Kontrollerna genomförs slumpmässigt. Under 2021 genomfördes en **särskild kontroll** av folkbildningsverksamheten i samtliga sex regioner. Kontrollen syftade till att granska om verksamheten bedrivits enligt anvisningar och krav, följa upp regionens arbete med internkontroll, granska särskilt riskfyllda verksamhetsområden och stödja regionernas kvalitetsarbete. Granskningen resulterade i ett tiotal förbundsgemensamma åtgärds punkter och rekommendationer som ska bearbetas under 2022 - 2023.

Bedömning

Hur väl följs Folkbildningsrådets kriterier om kvalitetssäkring?

- Följer **inte** kriterierna
- Följer kriterierna **tillfredställande** i grad.
- Följer kriterierna i **hög** grad.

Enhetschef för Bilda sydöst uppger att i verksamhet där man spelat i band har studieförbundet identifierat **dubbelrapporteringar**. Under 2021 samkördes listorna två gånger per termin. Detta eftersom det är vanligt att man repar i flertalet band, olika dagar och att det därför är lätt att missa. I intervju uppges att man under 2020 nådde 54% **digital närvarrapportering** och under 2021 73 %. Under 2022 räknar man med att rapportera närmare 100 procent digitalt (utifrån att vissa grupper ej har tillgång till digitala medel).

KPMG har tagit del av en rutin för hur förbundet ska agera vid fel. Av rutinen framgår hur man ska agera vid **misstanke om oegentligheter**.

Folkuniversitetet

Verksamhet i Linköping	2020	2021
Studiecirkel	199	171
Kulturprogram	249	255
Annan folkbildningsverksamhet	178	97
Totalt antal arrangemang	626	523

Studieförbundets kvalitetsarbete utifrån Folkbildningsrådets kriterier för statsbidrag

Folkuniversitetet har utförliga dokumenterade anvisningar och riktlinjer för statsbidragsberättigat folkbildningsarbete som bland annat beskriver villkor och riktlinjer för verksamheterna samt uppföljning och kontroll, inkl. systematiskt kvalitetsarbete i dokumentet Atomen. Enligt biträdande regionchef är studieförbundet ISO-certifierad. Den **särskilda kontrollen** initieras och följs upp av förbundsstyrelsen. I det systematiska kvalitetsarbetet ingår arbete med efterkontroller, internkontroll och rimlighetskontroller.

Efterkontroller genomförs via förbundets nationella Etikgrupp som genomför **korsvis granskning**. Kontrollerna syftar till att följa upp hur man systematiskt hanterar fel och avvikelser i verksamheten. Resultatet återrapporteras till Folkbildningsrådet. I internkontrollarbetet ingår att kontrollera att den folkbildningsverksamhet som rapporteras för statsbidrag följer gällande villkor, överenskommelser och riktlinjer.

Rimlighetskontroller genomförs kontinuerligt på hela verksamheten med en redovisning av verksamhet som på kommunnivå jämför verksamhetsförändringar.

Verksamhet

Av Folkuniversitetets verksamhetsplan för folkbildning i Linköping 2022 framgår vilka studiecirkel, annan folkbildning och kulturarrangemang som är planerade för året. Däremot finns utrymme för utveckling när det gäller att nå ut till deltagare med funktionsnedsättning.

Alla studiecirkelledare ska genomgå Folkuniversitetets cirkelledarutbildning. Studiecirkel ska ha en dokumenterad **arbetsplan** för genomförande och för det studiematerial som används. KPMG har tagit del av en arbetsplan samt närvarolista, av arbetsplanen framgår utförligt vad som gjorts under året. Inga mål eller liknande framgår av arbetsplanen. **Närvarorapportering** ska ske genom att cirkelledaren anger närvaro digitalt på dator eller Ipad i anslutning till varje sammankomst. Endast i undantagsfall får rapportering ske via papperslista. Folkuniversitetet har fått dispens från krav på signering med e-legitimation under 2022 på grund av en planerad övergång till verksamhetssystemet Gustav. Enligt intervju kommer en övergång att ske 2023. Kontroll av **dubbelrapportering** sker enligt särskild ordning via Studieförbunden i samverkan.

Uppföljning av kontakter med grupper och föreningar ska dokumenteras. Obligatorisk uppföljning med minst ett oanmält besök per år ska ske hos samverksanpartner med mycket verksamhet (>2 500 studietimmar eller >300 kulturprogram), många deltagare och höga kostnadsersättningar (>50 tkr). I intervju biträdande regionchef anges att besök görs i de flesta av studiecirkelna, oavsett volym. KPMG har tagit del av protokoll från platsbesök.

Regionala överenskommelser eller **samarbetsavtal** ska upprättas och KPMG har tagit del av ifyllt avtal mellan Folkuniversitetet och en samverkansförening.

Bedömning

Hur väl följs Folkbildningsrådets kriterier om kvalitetssäkring?

- Följer **inte** kriterierna
- Följer kriterierna **tillfredställande** i grad.
- Följer kriterierna i **hög** grad.

Folkuniversitetet har en utförlig rutin gällande **kostnadsersättning**. Av den framgår vilka kostnadsslag man kan ersätta för. Vidare framgår att "Eventuell ersättning till samverkande organisation ska stå i relation till redovisade kostnader och kunna verifieras vid en granskning". Det framgår **inte** vilket underlag den samverkande organisationen ska redovisa. Det framgår även en rad andra värden än pengar som Folkuniversitetet kan bidra med. Detta är exempelvis att låna ut instrument, att låna ut kontorsplats, andra lokaler, utbildning mm. Av det samarbetsavtal KPMG tagit del av framgår överenskommelser om det ekonomiska stödet.

KPMG har tagit del av en rutin för **avvikelsehantering** avseende hur förbundet ska agera vid **upptäckta felaktigheter**.

Ibn Rushd Distrikt Östra

Verksamhet

Ibn Rushd är det studieförbund som har haft minst verksamhet i Linköpings kommun under 2020-2021- Pandemin har påverkat studieförbundets verksamhet i hög grad. Exempelvis har man lagt ner verksamheten i Skäggetorp och därmed har man inte längre någon fysisk plats i Linköpings kommun. Under pandemin slutade man arbeta med egen verksamhet.

Antalet arrangemang har under 2021 endast uppgått till 44 st. i Linköpings kommun vilket medfört att få timmar har rapporterats under 2020 och 2021. Distriktschef anger att egen verksamhet primärt genomförts i Hangaren, vilket innebär att förbundet ensamt genomfört verksamhet där, utan samverkan med någon förening. De arrangemang som har anordnats är exempelvis; Att läsa och skriva på arabiska, Att vara aktiv i civilsamhället - vad betyder det, samt Muslimska kvinnliga förebilder. Det är endast Islamska förbundet i Linköping som genomfört dessa arrangemang.

Verksamhet i Linköping	2020	2021
Studiecirkel	68	13
Kulturprogram	75	28
Annan folkbildningsverksamhet	20	3
Totalt antal arrangemang	163	44

Studieförbundets kvalitetsarbete utifrån Folkbildningsrådets kriterier för statsbidrag

Ibn Rushds distriktschef uppger att man efter senaste tidens granskningar har genomfört en stor förändring av sitt kvalitetsarbete och kontrollarbete. Exempelvis har förbundet upprättat en **rutin** då ett **samarbete med en ny samverkanspart** inrättas. Rutinen innehåller en rad checklistor som avser besvara frågan om organisationen är demokratisk, exempelvis ska man ta kontakt med andra studieförbund och se om de haft samarbete med föreningen och om eventuell oegentligheter då uppdagades. Man genomför även kontroll om organisationen eller personen uttryckt sig eller agerat på ett sätt som bryter mot svensk lag eller de sju diskrimineringsgrunderna. Om en gästföreläsare bjuds in ska man göra research enligt checklista. Om föreningen uppfyller kraven utifrån checklisten upprättas ett **samarbetsavtal**. KPMG har tagit del av ett **samarbetsavtal** för föreningen Islamska Förbundet Linköping.

Förbundet har under 2015 och 2022 arbetat för att utveckla digitala **närvarolistor** där all signering skett digitalt. Idag har förbundet 100 procent signering med BankID. Från och med 2020 har man samkört listor och man kontrollerar om någon person förekommer flertalet gånger. Föregående år hade distriktet 4 tillfällen då personer förekom flera gånger. Dessa ströks då.

Studieförbundets riktlinjer för **kostnadsersättningar** är dokumenterade och utförligt beskrivna. De utbetalningar som görs är alltid en ersättning för samverkanspartens utlägg och inte ett bidrag. Schablonmässiga stöd ges aldrig. De kostnader som är godkända enligt riktlinjen är böcker, kopiering av studiematerial, kostym/mask/scenografi, hyra av teaterteknik, lokalhyra, ledaravode. Det framgår exempelvis att förtäring och transport inte är godkänt. För att en kostnadsutbetalning ska påbörjas måste **samarbetsavtal** och **verksamhetsavtal** ha skrivits. Distriktschef attesterar utbetalning och förbundschefen godkänner en utbetalning via banken. KPMG har gjort **stickprov på kostnadsersättningar** och har inte hittat några avvikelser, utredaren kan konstatera att de utbetalningar som har tittats på har genomförts i enlighet med studieförbundets riktlinjer.

Bedömning

Hur väl följs Folkbildningsrådets kriterier om kvalitetssäkring?

- Följer **inte** kriterierna
- Följer kriterierna **tillfredställande** i grad.
- Följer kriterierna i **hög** grad.

Förbundet har tagit fram en **checklista för etik och gränsdragningsarbete**. Den består av ett antal frågor som måste besvaras när ett nytt samarbete inleds. Det finns även en nationell etikgrupp inom studieförbundet.

Det finns även en **checklista för anordnarskap** upprättad där man ställer ett antal vägledande frågor så som "Är verksamheten statsbidragsberättigad?", "Har det säkerställts att föreningen är demokratisk och följer Ibn Rushds värdegrund?"

Av förbundets kvalitetshandbok framgår hur förbundet ska gå till väga då man upptäckt **avvikelse/misstanke om oegentlighet**. Förbundsansliet meddelar då skriftligen Folkbildningsrådet.

Sensus Östra Götaland

Verksamhet i Linköping	2020	2021
Studiecirkel	31	10
Kulturprogram	69	92
Annan folkbildningsverksamhet	103	86
Totalt antal arrangemang	203	188

Verksamhet

Sensus har under 2021 fortsatt att hantera pandemiläget. Förbundet har behövt ställa om verksamheten till digitala lösningar samtidigt som en stor del av verksamheten pausats under året. Flera av de insatser som genomförs i Östergötlands län sker i samarbete med ideella föreningar som, på något sätt, har koppling till andra utbildningsinstanser i samhället, t.ex. universitetet. Förbundet har t.ex. varit med och arrangerat en livestream av Förintelsens Minnesdag 2021, filmade inslag under Kulturveckan 2021 samt hjälpt Svenska Kyrkan att producera en digital föreläsningsserie Livsviktigt med en rad föreläsare. Under 2021 uppger man att man varit en samarbetspartner till Linköpings kommun och främst Kulturscener & Ungdom där förbundet är en del av verksamheten på Kulturhuset Skylten. Där har musikverksamhet, konstcirkel, danscirkel, studiodkurser, inspelningar genomförts.

Bedömning

Hur väl följs Folkbildningsrådets kriterier om kvalitetssäkring?

Studieförbundets kvalitetsarbete utifrån Folkbildningsrådets kriterier för statsbidrag

Sensus systematiska kvalitetsarbete framgår av kvalitetspolicy, riktlinje för folkbildningsverksamhet med statsbidrag, verksamhetsberättelsen för Östra Götaland, samt verksamhetsberättelsen för Linköpings kommuns område. Det framgår att "Alla arrangemang kontrolleras löpande för att se att rapporteringen av bland annat studieplaner, deltagare och ekonomiska underlag är korrekt." KPMG har inte tagit del av några dokumenterade riktlinjer eller checklistor vid uppstart av nya samverkanspart eller checklistor för anordnarskap eller liknande. KPMG har tagit del av ett **verksamhetsavtal** där syftet är att Sensus och samverkansorganisationen ska ha en gemensam syn på innehållet i verksamheten.

Av riktlinje för folkbildningsverksamhet med statsbidrag framgår att **kostnadsersättningar** endast får genomföras för utgifter som är direkt knutna till folkbildningsverksamhet. Ingen utförlig riktlinje kring vad som får ersättas och vad som inte får ersättas framgår av dokumentet. Det framgår inte heller vilka underlag en kostnadsersättning måste innehålla.

Enligt intervju registrerades närvarolistor under 2021 på papper och digitalt, under hösten 2021 gick man över till att mestadels hantera **närvaro digitalt**. Från och med 2021 **samkörs** listor fyra gånger per år. I dessa kontrolleras om någon person förekommer flertalet gånger.

Arbetsplaner, som syftar till att ange mål och utförande av det arbete som ska bedrivas i cirkeln, inhämtas av studieförbundet. KPMG har tagit del av ett antal arbetsplaner och en av dessa är bristfälligt dokumenterad då endast namn framgår och inte vilken typ av verksamhet som ska bedrivas.

KPMG konstaterar att det inte finns någon rutin för hur studieförbundet ska agera när man upptäckt en **oegentlighet** som avser 2021. Dock har en sådan beslutats för 2022.

Sensus har en gemensam kvalitet- och etikgrupp där det finns representanter från varje region och från riksförbundet. De regionala **kvalitets- och etikgrupperna** ansvarar för den löpande granskningen och kontrollen, samt regionernas egenkontroll.

Varje år genomförs en **fördjupad granskning** av minst fem procent av den bidragsberättigade nationella verksamheten, samt ytterligare minst fem procent av den **regionala verksamheten**. Granskningen utgår från riskområden som identifierats i rimlighetskontroller och risk- och väsentlighetsanalyser.

Sensus genomför en **risk- och väsentlighetsanalys** som alla nivåer i Sensus är med och tar fram. KPMG har tagit del av risk- och väsentlighetsanalysen.

Kulturens

Verksamhet i Linköping	2020	2021
Studiecirkel	31	10
Kulturprogram	69	92
Annan folkbildningsverksamhet	103	86
Totalt antal arrangemang	203	188

Studieförbundets kvalitetsarbete utifrån Folkbildningsrådets kriterier för statsbidrag

Kulturens systematiska kvalitetsarbete 2021 beskrivs i verksamhetsberättelsen. Det systematiska kvalitetsarbetet bestod under året bland annat av analyser avseende organiseringen och folkbildningsverksamheten i arbetsgruppen för utvecklas folkbildning, risk- och väsentlighetsanalys, löpande intern kontroll, och särskild granskning. Under den **särskilda granskningen**, som är en efterkontroll av verksamhetsår 2020, granskades minst 5 % av folkbildningsverksamheten utifrån regler och riktlinjer för statsbidragsberättigad folkbildning. Den särskilda granskningen genomfördes på studieförbundets kansli i Sundbyberg primärt under januari och oktober 2021 under ledning av verksamhetscontroller.

Under 2021 genomfördes bland annat **kompetensutvecklingsinsatser** för organisationens medlemsorganisationer, ledare och deltagare rörande statsbidragens villkor och tillämpningen av desamma.

En **risk- och väsentlighetsanalys** genomförs enligt förbundet.

Verksamhet

Liksom flertalet andra verksamheter har Kulturens behövt ställa om till digital verksamhet i hög utsträckning. Det största engagemanget som Kulturens genomför i kommunen är Svensk Blåsmusikfestival. Festivalen omfattar flera av studieförbundets samverkanspartners. Exempelvis Sveriges Orkesterförbund, Riksförbundet Unga Musikanter och Sveriges Unga Blåsare.

Flera av de insatser som genomförs i Östergötlands län sker i samarbete med ideella föreningar som, på något sätt, har koppling till andra utbildningsinstanser i samhället, t.ex. universitetet.

Under 2021 har man implementerat **digitala närvarolistor**. En **samkörning** av listor genomförs tre gånger per år under pågående verksamhetsår.

Kulturens har **skriftliga överenskommelser**, Kulturens kvalitetsspelare, med alla samarbetsföreningar som reglerar vad som gäller vid genomförande av folkbildningsverksamhet. KPMG har inte tagit del av något avtal som reglerar överenskommelsen kring krav på genomförande av samarbetsföreningen.

Av intervjuer framgår att inför att en studiecirkel ska startas upp så måste en blankett skickas in som bland annat tydliggör mål och siffror för studiecirkeln. Den godkända blanketten blir en **arbetsplan**. KPMG har tagit del av arbetsplaner. Där framgår tydligt vad man förväntas uppnå i studiecirkeln och hur man ska arbeta.

KPMG har tagit del av en dokumenterad rutin avseende **kostnadsersättning**. Av rutinen framgår att man årligen följer upp kostnadsersättningar med hjälp av stickprov. Av rutinen framgår inte vilka typ av kostnader som är godkända och vilka som inte är det. Dock uppger man att antalet kostnadsersättningar har minskat sedan pandemin, eftersom en större del av förbundets stöd har lagts på att genomföra en digital omställning.

Bedömning

Hur väl följs Folkbildningsrådets kriterier om kvalitetssäkring?

- Följer **inte** kriterierna
- Följer kriterierna **tillfredställande** i grad.
- Följer kriterierna i **hög** grad.

KPMG har tagit del av en rutin för **avvikelsehantering** avseende hur förbundet ska agera vid **upptäckta felaktigheter eller verksamhet som verkar misstänksam**

Medborgarskolan Öst

Verksamhet i Linköping	2020	2021
Studiecirkel	257	226
Kulturprogram	427	458
Annan folkbildningsverksamhet	118	110
Totalt antal arrangemang	802	794

Studieförbundets kvalitetsarbete utifrån Folkbildningsrådets kriterier för statsbidrag

Medborgarskolans kvalitetsarbete framgår av återrapportering till Folkbildningsrådet per 1 juni 2022 (avser 2021). Dokumentet återger vilka rutiner som finns för de olika verksamhetstyperna, exempelvis rutin för kontroll av rapportering i Gustav och rutin för slutrapportering av folkbildningsverksamhet. Rutiner för efterkontroll, internkontroll, deltagarutvärderingar, reklamationshantering med flera ingår i det systematiska arbetet för att identifiera och införa förbättringar. KPMG har tagit del av en **risk- och väsentlighetsanalys** där man har riskbedömt ett antal potentiella händelser.

Arbetet med **etik- och gränsdragningsfrågor** sker dels på nationell nivå, dels i den nationella Kvalitets- och etikgruppen som förbundskansliet samordnar och som bemannas av representanter från samtliga regioner. I grundutbildningen för nyanställda ägnas ett pass åt etik och gränsdragningsfrågor. På lokal nivå sker dialog med befintliga och eventuella nya samarbetspartners för att utröna om samarbetet kan ske på etiskt rimliga grunder.

Verksamhet

Pandemin och dess effekter har påverkat bildningsverksamheten och dess utvecklingsmöjligheter i hela regionen. Under åren 2020 och 2021 har det inneburit minskad verksamhet. Under 2022 arbetar man med att försöka hämta hem det som förlorats under pandemin genom rekryteringar och särskilda satsningar. Av intervjuer framgår att det finns en **omfattande verksamhet** i regionen som vänder sig till **utrikesfödda**, en uppsökande verksamhet. Gällande personer med funktionsnedsättning så finns bland annat arrangemang inom design och musik, information om valet på ett lätthanterligt sätt och funkisdisco.

Alla nya studiecirkelledare får ett introduktionssamtal för att informeras om Medborgarskolan och för att säkerställa att ledaren har den kompetens som krävs. Alla ledare erbjuds att få gå en ledarutbildning. Om de väljer att inte gå utbildningen sker ofta ytterligare ett möte med kontaktpersonen på studieförbundet. Det finns även nationella cirkelledarutbildningar som ledare kan få för att få fördjupad kompetens inom olika områden.

Från år 2022 är det obligatoriskt att skicka in **arbetsplaner** för att slutrapportera en studiecirkel. KPMG har tagit del av arbetsplaner, dessa är väl dokumenterade där mål med studiecirkeln tydligt framgår.

Användningen av **elektronisk närvarolista** implementerades under 2021 och uppges ha gett en bättre kontroll. Detta eftersom man enligt intervju kan samköra listor samt kontrollera att kostnaderna är rimliga.

Bedömning

Hur väl följs Folkbildningsrådets kriterier om kvalitetssäkring?

- Följer **inte** kriterierna
- Följer kriterierna **tillfredställande** i grad.
- Följer kriterierna i **hög** grad.

Det finns två controllers i regionen som kontrollerar alla konstadsersättningar innan de betalas ut. Kostnadsersättningar betalas ut avseende hyra och material. Oanmälda besök genomförs hos samarbetspartners. KPMG har tagit del av en dokumenterad rutin för hur **kostnadsersättningar** hanteras i förbundet. Där framgår vad som kan ersättas och inte samt hur en ersättning genomförs. Flertalet olika typer av kostnader lyfts, exempelvis hyreskostnader, reseersättning etc.

KPMG har inte tagit del av någon rutin för **avvikelsehantering** avseende **oegentligheter**.

Verksamhet i Linköping	2020	2021
Studiecirkel	186	120
Kulturprogram	504	137
Annan folkbildningsverksamhet	91	46
Totalt antal arrangemang	781	303

Studieförbundets kvalitetsarbete utifrån Folkbildningsrådets kriterier för statsbidrag

Av dokumentet NBVs kvalitetsregler framgår förbundets kvalitetsarbete avseende folkbildningsverksamheten. Inom NBVs arrangörsansvar ingår att tillsammans med samverkansparten planera verksamheten, inkl. ämnen, material, innehåll, studieplan för verksamheten och hur verksamheten ska marknadsföras. Av dokumentet framgår att "Studieplanen är ett hjälpmedel för ledare och deltagare att planera det gemensamma arbetet så att alla blir delaktiga och tar ansvar." Vidare framgår att studieplanen alltid ska **godkännas** av NBV-avdelningen. KPMG har tagit del av **arbetsplaner**, dessa har varit utförliga.

Studiecirkelledare ska löpande rapportera i en **närvarolist**, av dokumentet kvalitetsreglerna framgår att närvarolistorna hanteras fysiskt. Av intervju uppgavs dock att man under 2021 påbörjade ett arbete att implementera digitala listor. Under hösten 2021 rapporterades majoriteten av närvaron in digitalt. Under 2022 har 98 procent av alla arrangemang rapporterats in digitalt.

En **risk- och väsentlighetsanalys** av verksamheterna genomförs. Utifrån analysen genomförs kontroller och oanmälda besök i verksamheter som "sticker ut". Besöken rapporteras i Pulsen (registreringssystem). Ett policydokument avseende **egenkontroll** finns antaget av NBV Öst regionstyrelse. Kontroll att föreningars verksamhet baseras på demokratiska grunder kontrolleras genom möte med representant samt inhämtande av årsmötesprotokoll. NBV bjuds även in till en del av de större föreningarnas årsmöten.

Verksamhet

Av NBV Öst verksamhetsberättelse framgår att verksamhetens fokus ligger inom nykterhet, demokrati och föreningsliv. I Linköpings kommun erbjuds t.ex. folkbildningsverksamhet i socioekonomiskt utsatta områden (Skäggetorp), i studiecirkel i samarbete med IOGT-NTO och verksamhet riktad till asylsökande (Svenska från dag 1 och vardagssvenska).

Av intervjuer framgår att det även finns ett par grupper korttidsutbildade utlandsfödda kvinnor. Aktiviteten är en kombination av matlagning, bakning och språkutveckling.

Det finns ingen specifik verksamhet riktad mot personer med funktionsnedsättning. Enskilda personer med funktionsnedsättning deltar dock i verksamheter. Liksom flertalet andra studieförbund har man påverkats av pandemin och därmed har mindre verksamhet än tidigare. Under åren 2021-2022 har förbundet samverkat med Svensk Bosnisk kulturförening och anordnat studiecirkel om jämställdhet och föreläsning om svenska bosniska traditioner.

Sedan 4 år tillbaka finns en heltidsanställd som endast arbetar med kvalitetsfrågor. Personen ansvarar för att genomföra uppföljningar, egenkontroller tillsammans med verksamhetsutvecklare och med att jobba förebyggande.

NBV lyfter i sina kvalitetsregler ett antal **gränsområden** som finns i verksamheten. Dessa är bland annat: institutioner, där framgår NBVs ansvar och det förtydligas exempelvis att personal inom exempelvis kriminalvården inte kan vara ledare på arbetstid. Vidare framgår vad som gäller vid samarbete med förskola/skola, försiktighetsprinciper som bör tillämpas vid nyandliga företelse etc. Avseende matlagning tydliggörs här att Studier i matlagning ska syfta till att lära och utveckla deltagarnas kunskaper. Syftet kan aldrig vara enbart ett socialt syfte eller produktion. Det är viktigt att tänka på att det inte enbart är familjemedlemmar i en grupp.

Av avsnittet ekonomiskt ansvar i kvalitetsreglerna framgår rutin för **kostnadsersättningar**. Rutinen har inte specificerat exempel på kostnader som är godkända/ ej godkända. Rutinen anger att "Folkbildningsbidraget endast får användas till kostnader som är direkt förbundna med den bidragsberättigade verksamheten". Vidare anges att folkbildningsbidragen inte får användas till verksamhet med kommersiellt syfte. KPMG noterar ingen dokumenterad redogörelse för vilka underlag en kostnadsersättning ska innehålla. Den ekonomiska redovisningen ska uppfylla kraven på god redovisningssed. Av intervju framgår att inköp redovisas med originalkvitto eller faktura. Inköp ska avse material direkt förbundet med aktuell verksamhet.

Bedömning

Hur väl följs Folkbildningsrådets kriterier om kvalitetssäkring?

- Följer **inte** kriterierna
- Följer kriterierna **tillfredställande** i grad.
- Följer kriterierna i **hög** grad.

Exempelvis kan ersättning utgå för inköp av garn i en stickcirkel, silver till en cirkel i silversmide eller gitarrsträngar i en musikcirkel. Förbundet betalar inte ersättning för inköp av silver till en bokcirkel eller gitarrsträngar i en stickcirkel. Inköpen skall vara gjorda under en verksamhets pågående eller innan start. Dock finns detta inte dokumenterat i rutinen för kostnadsersättningar.

I intervju med studieförbundet framgår att det **inte finns** några krav på **samverkansavtal**, men att man eftersträvar detta. KPMG har tagit del av ett samverkansavtal som inte anger några skrivelser om att den verksamhet som bedrivs ska genomföras i enlighet med målen för fortbildning eller liknande. Av avtalet framgår att samverkansparten inte får samverka med fler studieförbund samtidigt.

Under 2021 genomfördes **samkörningar** i maj, september, december samt i januari. Ingen gemensam överenskommelse fanns mellan studieförbunden i maj-21 så det arbetades inte lika systematiskt kontrollen i maj 21, som det gjordes i september, december och januari.

KPMG har tagit del av rutin för **avvikelsehantering** avseende **oegentligheter**. Av den framgår ett antal åtgärder som ska vidtas då avvikelser uppstår.

SV – Studieförbundet Vuxenskolan

Verksamhet i Linköping	2020	2021
Studiecirkel	395	172
Kulturprogram	131	183
Annan folkbildningsverksamhet	108	60
Totalt antal arrangemang	634	415

Verksamhet

I Linköping har 3 studiecirkel i Motorsågskörkort på nivå A och B genomförts. Även färdhållning, biodling, vävning samt träslöjd har genomförts under året. Under 2020-21 genomförde man tillsammans med Agora-biblioteket i Skäggetorp en utbildning för vårdnadshavare i skolans digitala plattformar. Detta för att öka delaktigheten i barnens skolgång. Projektet startades i augusti 2020, men p.g.a. pandemin kom man inte igång förrän i mitten på 2021. Projektet planeras att avslutas i mars 2022.

Studieförbundets kvalitetsarbete utifrån Folkbildningsrådets kriterier för statsbidrag

Studieförbundet Vuxenskolas kvalitetsarbete består av ett antal rutiner och checklistor som ska gås igenom innan en verksamhet startar med en ny studiecirkelledare. Detta sker genom tre steg: (i) introduktionsutbildning genom SVs digitala utbildning, (ii) introduktionssamtal utifrån en checklista och (iii) bedömning av om ledaren har tillräckliga kunskaper, står bakom SVs värdegrund och i övrigt är lämplig för uppdraget. Rutin för studiecirkel/annan folkbildningsverksamhet beskriver stegvis hur en studiecirkel startas, slutrapporteras och avslutas. KPMG har tagit del av ett **avtal** mellan Studieförbundet Vuxenskolan och samverkansförening.

Enligt tillförordnad avdelningschef så genomför kvalitetsansvarig **egenkontrollen**. Detta görs på hela förbundet internt. Av årshjulet för egenkontrollen framgår vad som ska genomföras under året, exempelvis ska man hantera varningsflaggor i systemet Gustav, man ska besöka verksamhet med kostnadsersättningar på totalt 20 000 kr samt kontrollera kostnadsersättningar och arrangemang. Vidare ska en risk- och väsentlighetsanalys genomföras som ska ligga till grund för vad som ska granskas under året. Till detta finns ett antal rutiner för hur kontrollen ska genomföras. Avseende rutin för **kostnadsersättningar** framgår att frågor så som "Avser kostnadsersättningen folkbildningsverksamhet?, Om kostnaden är hyra, är det en rimlig del av hyran som ersätts? Följer underlagen god revisionsred; kvitton ska vara specificerade, datum samt organisationsnummer" ska ställas.

KPMG har tagit del av en utförlig rutin för **kostnadsersättningar**. Av rutinen framgår att det redan vid planeringen av ett arrangemang ska ske en överenskommelse om vilka kostnader som ska ersättas. Denna överenskommelse ska göras mellan verksamhetsutvecklaren och cirkelledaren. Dock framgår inga krav på att denna överenskommelse ska dokumenteras. Kostnadsersättningen ska sedan skickas till en mailadress som slutligen går till en ekonom i centralt.

Enligt en rutin för **arbetsplaner** framgår att alla studiecirkel ska ha en bifogad arbetsplan i Gustav. Dessa ska gås igenom av verksamhetsutvecklare och administratör. KPMG har tagit del av ett antal arbetsplaner och dessa besvarar frågor så som målet för studiecirkeln, hur man kommer att arbeta samt vilken typ av studiematerial man kommer att använda sig av.

Studieförbundet har närmare 100 procent digitaliserade **närvarolistor**. Dessa är **samkörda** genom Gustav med övriga studieförbunds listor.

KPMG har inte tagit del av någon rutin för **avvikelsehantering** avseende **oegentligheter**.

Bedömning

Hur väl följs Folkbildningsrådets kriterier om kvalitetssäkring?

- Följer **inte** kriterierna
- Följer kriterierna **tillfredställande** i grad.
- Följer kriterierna i **hög** grad.

KPMG har tagit del av riktlinjer avseende folkbildningsverksamhet som är förbundets dokument avseende **etiska frågor**. Där anges exempelvis att Studieförbundet Vuxenskolan ska säkra att statsbidraget används i enlighet med statens syften så som att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin samt bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen. Vidare anges att förbundet har det fulla ansvaret att följa upp, granska och kontrollera att statsbidragsbestämmelserna följs. Det framgår även ett antal etiska frågor så som "kommer det att påverka bilden negativt av SV?" eller "Finns det en alternativ väg du kan gå, som inte kolliderar med etiska överväganden?" Riktlinjen anger även en "etisk beslutsgång" som anger ett antal kontrollfrågor inför beslutsfattande.

I intervju framgår att varje ny **cirkelledare** ska godkännas enligt checklista och cirkelledaren måste gå utbildning innan den får leda en grupp. Studieförbundet gör kontroller avseende detta.

Studieförbundet Östergötland

Verksamhet i Linköping	2020	2021
Studiecirkel	226	99
Kulturprogram	59	101
Annan folkbildningsverksamhet	28	30
Totalt antal arrangemang	313	230

Verksamhet

Av Studieförbundet Östergötlands verksamhetsberättelse 2021 framgår att den totala verksamheten minskade under 2021, främst på grund av pandemin men även som ett resultat av stärkt kvalitet och kontroll. Vid intervjuer framgår att det inte sker några satsningar för att nå deltagare som är korttidsutbildade, utrikesfödda eller funktionsnedsatta. Av Studieförbundet Östergötlands strategi 2022-2025 framgår att de tre perspektiven inkluderande, jämställt och hållbart ska genomsyra och ligga till grund för verksamheten. Alla är välkomna i verksamheten men målgrupperna ungdomar/unga vuxna samt personer som inte klarar digitaliseringen ska prioriteras vid uppstart av ny verksamhet.

Studieförbundets kvalitetsarbete utifrån Folkbildningsrådets kriterier för statsbidrag

Hur Studieförbundet arbetar med kvalitetsarbete och etik- och gränsdragningsarbete anges i dokumentet Beskrivning av Studieförbundets kvalitetssäkringsarbete, där framgår att arbetet med den lokala **egenkontrollen** utgår från en **risk- och väsentlighetsanalys** utifrån vilken riksförbundet beslutar om vilka områden som behöver kontrolleras lokalt. En lokal internkontrollplan upprättas som anger vilka kontroller som ska genomföras under året, vem som ska genomföra kontrollen och när det ska återrapporteras till riksförbundet. Under 2021 genomfördes följande kontroller: stickprovskontroller av kostnadsersättningar, kontroll att ledare har fått ledarintroduktion, kontroll att fysiska listor är korrekt ifyllda, åtgärder för att öka andelen digitala listor i verksamheten. Vidare ska en ledarintroduktion hållas för varje ny ledare avseende informera om Studieförbundet och folkbildningens uppdrag, vad en studiecirkel är, närvarorapportering etc.

Enligt intervju med verksamhetscontroller har studieförbundet en **etikgrupp** som består av kvalitetsansvarig nationellt, en ytterligare medarbetare från riksförbundets kvalitetsteam samt en kvalitetsansvarig från respektive avdelning. Gruppen träffas minst en gång per kvartal. Avdelningscheferna leder, tillsammans med avdelningarnas kvalitetsansvariga, det lokala kvalitetsarbetet. I detta ingår att regelbundet på arbetsplatsträffar ta upp områden/frågeställningar som gäller avdelningens tillämpningar av statsbidragsvillkoren. En **riktlinje** finns framtagen som syftar till att konkretisera hur Studieförbundet tolkar och tillämpar Folkbildningsrådets villkor för statsbidragen.

Ledare för arrangemang ska ha genomgått förbundets **ledarintroduktion**. En årlig uppföljning sker av att ledarna har genomgått introduktionen. Ledare för studiecirkel ska ha genomgått en särskild cirkelledarutbildning. Studieförbundet ska ha kontakt med varje ledare vid planering och uppstart av arrangemang samt vid avslut av arrangemang, kontakterna ska dokumenteras genom minnesanteckningar. Studieplanen ska godkännas och följas upp minst en gång under period på 12 månader. KPMG har tagit del av ett antal **studieplaner** och dessa innehåller information om vad man ska lära sig i cirkeln, vilket stöd man behöver från Studieförbundet samt en utvärdering av verksamheten. Studieförbundet upprättar **inte avtal** med samverkanspart eftersom de anser att detta kan betraktas som beställd verksamhet.

Närvarolista ska föras vid varje sammankomst och cirkelledaren ska intyga riktigheten i lämnade uppgifter med e-legitimation. Under 2021 har man angett närvaro med sms-signering. Inloggning med BankID blev obligatoriskt från 2022 och sedan dess har närvaro tagits med BankID. Under 2021 genomfördes **samkörningar** av inrapporterad närvaro vid två tillfällen.

Bedömning

Hur väl följs Folkbildningsrådets kriterier om kvalitetssäkring?

- Följer **inte** kriterierna
- Följer kriterierna **tillfredställande** i grad.
- Följer kriterierna i **hög** grad.

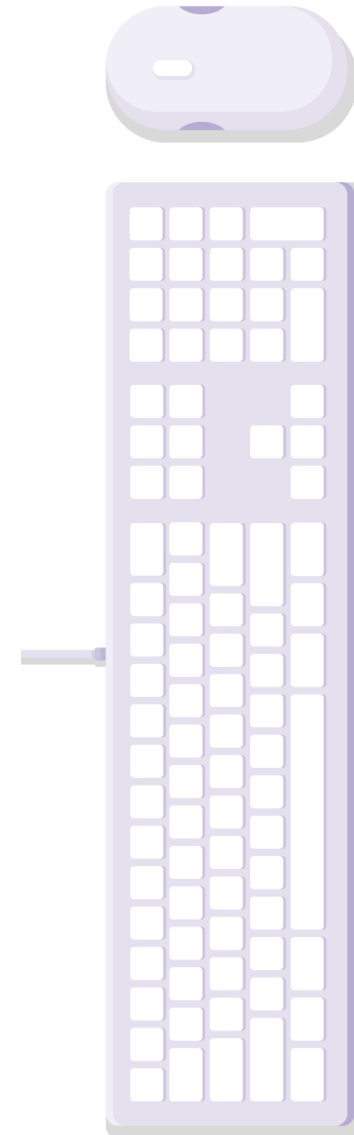
Studieförbundet har tagit fram en rutin för **kostnadsersättningar**. Rutinen är utförlig och anger hur förbundet ska agera i frågor om att ersätta kostnader. Exempelvis anges att deltagare själva ska stå för samtliga kostnader avseende mat. Det kan finnas undantag för ett fåtal livsmedel. Rutinen anger även krav på de uppgifter ett kvitto ska innehålla, vilka underlag som inte accepteras samt när en kostnadsersättning måste betalas ut. Vidare har förbundet tagit fram en handledning för kostnadsersättningar. Handboken ger en tydlig överblick vilka kostnader som beviljas och inte. Handboken uppges vara till för personal. Förbundet har även tagit fram en extern informationsfolder som anger information om förbundets hållning i fråga om kostnader i samband med folkbildning. **Studieförbundet** har en ekonomiassistent som granskar underlagen till alla kostnadsersättningar som passerar systemet.

KPMG har tagit del av rutiner för **avvikelsehantering** avseende **oegentligheter**. Där anges att om en förening/grupp har vilselett Studieförbundet kan det finnas skäl att polisanmäla. KPMG har tagit del av en mall som kan användas vid anmälan om misstänkt bedrägeri.

SLUTSATSER

Slutsatser

KPMG bedömning är att samtliga studieförbunds lokala distrikt lever upp till Folkbildningsrådets kriterier utifrån krav om **kvalitetssäkring**. KPMGs översiktliga granskning visar på att studieförbunden i hög grad lever upp även till övriga kriterier i Folkbildningsrådets krav avseende **organisation, verksamhetens inriktning** samt **anordnarskap** och därmed det styrdokument, överenskommelse mellan kultur- och fritidsnämnden och studieförbunden i Linköpings kommun, som reglerar bidragsgivningen.

BILAGOR

